

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Русина Олександра Олександровича на тему «Ефективність використання людського потенціалу як стратегічний фактор розвитку регіональної економіки» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка. 28 квітня 2026 року

1. Виконання освітньо - наукової програми

Здобувач наукового ступеня доктора філософії, аспірант 4-го року денної форми навчання Русин Олександр Олександрович (надалі – Аспірант) у повному обсязі виконав індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури ДВНЗ «Ужгородський національний університет», що повністю відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами).

Аспірант Русин О.О. в процесі виконання освітньо-наукової програми здобув глибокі ґрунтовні знання за фахом, в повній мірі опанував чітко окреслений програмою обсяг загальнонаукових навичок та компетентностей, необхідних для реалізації послідовного обґрунтованого наукового дослідження, а також пов'язаних із формуванням у аспіранта загальнонаукового світогляду та дотриманням норм професійної етики.

Аспірант в повному обсязі оволодів комплексом необхідних дослідницьких вмінь і навичок, зокрема тих, що передбачають планування дисертаційної роботи та проведення дослідження, організацію послідовності його виконання та безпосереднього проведення етапів у відповідності до попередньо сформульованих мети й завдання, застосування комплексу наукових методів та технологій наукового дослідження, в тому числі статистично-математичних і комп'ютерно-інформаційних, необхідних для отримання, структурування, аналітичного опрацювання та синтезу даних, перевірки достовірно отриманих результатів, їх систематизації та типологізації. Аспірант в повній мірі оволодів необхідними мовними компетентностями для репрезентації результатів власного наукового дослідження в усній та письмовій формах, для повного розуміння та глибокого якісно-кількісного аналізу іноземних джерел наукової літератури з подальшою науковою обробкою та інтерпретацією отриманих даних.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо - наукової програми)

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта Русина О.О. затверджений рішенням вченої ради економічного факультету Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (протокол № 2 від 21.10.2022 року).

Науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи Чубарь Оксана Геннадіївна.

Термін виконання роботи: 2022-2026 роки.

Аспірант Русин О.О. послідовно та якісно виконав усі розділи затвердженого індивідуального плану наукової роботи у чітко встановлені терміни, що було підтверджено результатами обговорення відповідних проміжних, піврічних та річних звітів на засіданнях кафедри економіки, підприємництва та торгівлі та Вченої ради економічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Дослідження проведені Аспірантом у чітко визначені терміни згідно затвердженого плану та графіку, в повному обсязі та у відповідності до основних стандартів і норм із застосуванням сучасних комп'ютерно-інформаційних підходів для статистичного аналізу даних.

3. Актуальність теми дослідження

Ефективність регіональних економічних систем, що базується на ефективному використанні економічного потенціалу, привабливому для інвестицій у виробництва товарів і послуг, повинна сприяти забезпеченню високого рівня життя населення. Успішний розвиток регіональної економіки є важливим для подолання диспропорцій та досягнення стійкого зростання всієї національної економіки. Він сприяє створенню нових виробництв, впровадженню інновацій, розвитку підприємництва та формуванню фінансової бази, що базується на використанні місцевих ресурсів і потенціалу. Економічний розвиток регіону залежить від багатьох факторів, проте одним з найважливіших чинників цього розвитку виступає людський потенціал, який надає імпульс та спрямованість дії інших факторів і забезпечує економічну модель розвитку раціональним, оптимальним у конкретних її умовах функціоналом. Людський потенціал та його ефективне використання відіграє провідну роль у процесі регіонального розвитку, сприяючи створенню інтелектуального ресурсу регіону, розвитку економіки знань, інноваційної активності, тобто складовим, що забезпечують стратегічну конкурентоспроможність регіону.

Ураховуючи вказане, констатовано, що тема дисертаційного дослідження Русина О.О. є актуальною, обґрунтованою, практично- та науково-значимою та полягає в обґрунтуванні теоретичних засад ефективності використання людського потенціалу та практичних аспектів її підвищення як стратегічного фактора розвитку регіональної економіки.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота виконана відповідно до запланованих кафедрою економіки, підприємництва та торгівлі ДВНЗ «Ужгородський національний університет» наукових досліджень за темою: «Інноваційно-інвестиційні засади стійкого розвитку базових галузей національного господарства в умовах євроінтеграції у період 2019–2023 рр.», (ДР 0119U101945), і теми «Сучасні виклики розвитку територіальних економічних систем» з 2024 року по т.ч. (ДР 0124U003247), при виконанні якої автором розширені теоретичні засади ефективності використання людського потенціалу як стратегічного фактора регіональної економіки. Проведена оцінка ефективності використання людського потенціалу на регіональному рівні, розроблена система заходів з підвищення ефективності його використання з наголосом на важливості стратегічного управління.

5. Формулювання наукового завдання (проблеми), нове розв'язання якого отримано в дисертації

У дисертаційній роботі наведено нове вирішення наукового завдання, що полягає у науковому обґрунтуванні теоретичних положень та рекомендацій прикладного характеру щодо підвищення ефективності використання людського потенціалу, що відіграє провідну роль у процесі регіонального розвитку, сприяючи створенню інтелектуального ресурсу регіону, розвитку економіки знань, інноваційній активності, тобто складовим, що забезпечують стратегічну конкурентоспроможність регіону.

6. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна

Аспірантом Русиним О.О. на основі отриманих результатів дослідження *вперше* обґрунтована ефективність використання людського потенціалу як стратегічного, системного, реверсного фактора розвитку регіональної економіки, який надає регіону можливості стратегічної маневреності, остання, в свою чергу, сприяє формуванню довгострокових конкурентних переваг при дотриманні імперативів системності, гнучкості, стратегічної орієнтованості, диверсифікації та темпоральності; людський потенціал визначено як категорію, що відображає як загальні риси, так і особливості економіки та соціального життя регіону, які проявляються через певні функції та етапи людського розвитку. Людський потенціал представлено як системне явище, котре містить широке коло інтерактивних елементів, що упорядковані за певними правилами; категорія ефективності задекларована як дихотомія, що характеризує та пов'язує поточний стан та стратегічні перспективи економічної діяльності; являє собою категорію онтології, яка взаємодіє з іншими онтологічними поняттями та несе в собі гносеологічне навантаження, що зумовлює її теоретичний контент та практичне значення у сфері і економіки, і управління;

Удосконалена класифікація видів потенціалу, що дозволило виділити, по-перше, мотиваційний та інгібаторний потенціал, при цьому останній має вектор, обернений до вектора мотиваційного потенціалу, й може здійснювати гальмування реалізації мети та вирішення завдань розвитку економічної системи; по-друге, інституційно-позитивний як потенціал норм, правил, культури, сталих моделей поведінки, управління, що сприяють досягненню визначеної мети розвитку регіональної економіки та інституційно-негативний – вид потенціалу, який містить пастки, традиції, консервативну культуру, що гальмують досягнення стратегічної мети якісних регіональних трансформацій; розуміння сутності чинників через їх декомпозицію, котра виступає як інструмент, що дозволяє поділити складний чинник й представити його як симфонічний, узгоджений та ієрархічно організований комплекс факторів більш вузького, більш конкретного та менш складного практичного звучання, що сприятиме: а) спрощенню розуміння мети розвитку, реалізації якої слугує факторна система; б) формуванню системи управлінських рішень з її досягнення;

Знайшли подальший розвиток теорія потенціалів, що дало змогу розглядати потенціал за його змістом та роллю у процесі розвитку регіональної економіки як сукупність потенціалів мети (поділяється на потенціал управління цілями та

потенціал його результатів), управлінських рішень (сила їх прийняття, сила реалізації) та конкурентоспроможності регіональної економіки (потенціал процесу побудови конкурентних переваг та потенціал їх змісту), при цьому їх формування, сукупність і взаємодія забезпечує перевищення мотиваційної сили над силою «impedio»; поняття маневреності, яка являє собою здатність економічного гравця розширювати можливі напрями руху, його швидкість та тим самим забезпечувати відповідну позицію відносно конкурентів та одночасно є елементом стратегічного управління, коли поточні дії, маневри визначають стратегічний розвиток регіону у майбутньому.

7. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються.

Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, викладені в дисертації Русина О.О., є достовірними та аргументованими, що забезпечується достатньою кількістю проаналізованих даних за період з 2010 року. Це дозволило дослідити тренди, що склалися в економіці Закарпатської області та інших областей України, оцінити окремі параметри економічного стану регіональної економіки та використання трудового потенціалу. Процес дослідження грамотно структурований, проведено логічно та правильно з методичної точки зору у відповідності до плану дослідження, сформульованих мети та завдань. Організація дослідження сприяла послідовним науковим діям, що забезпечили зв'язок результатів, отриманих на різних етапах. Наведені в дисертації цифрові статистичні дані, таблиці та рисунки розміщені логічно з прив'язкою до тексту роботи, доповнюють його та сприяють кращій презентації найбільш важливих і значних даних та їх унаочненню.

Теоретико-методологічною основою дисертаційного дослідження є метод монографічного аналізу, використання якого сприяло дослідженню сучасних підходів до сутності людського потенціалу; категоріального аналізу, використання якого дозволило обґрунтувати доцільність розглядати ефективність людського розвитку як стратегічний, системний, реверсний фактор регіональних перетворень; філософський погляд на сутність ефективності сприяв її декларуванню як дихотомії, що характеризує та пов'язує поточний стан та стратегічні перспективи економічної діяльності; являє собою категорію онтології, яка взаємодіє з іншими онтологічними поняттями та несе в собі гносеологічне навантаження, що зумовлює її теоретичний контент та практичне значення у сфері як економіки, так й управління.

У процесі проведеного аналізу стану ефективності використання людського потенціалу Закарпатської області були застосовані методи динамічних рядів, порівняння, кореляційної регресії. Можливості та перспективи ефективного використання людського потенціалу визначені із застосуванням методів стратегічного аналізу.

Метод дерева цілей сприяв декомпозиції чинників підвищення ефективності використання людського потенціалу в процесі стратегічного маневрування, на засадах теорії стратегічного управління запропонована модель стратегічного менеджменту людським потенціалом та його ефективністю.

8. Наукове та практичне значення дисертаційної роботи.

Теоретичне значення одержаних результатів

Отримані в ході виконання дисертаційної роботи результати сприяють формуванню нового комплексного підходу до ефективності використання людського потенціалу та позиціонування його як стратегічного фактор розвитку регіональної економіки. Умовою та фактором стратегічного розвитку регіональної економіки виступає потенціал, котрий за змістом та роллю представлено як сукупність потенціалів цілі (управління за цілями та його результатів), управлінських рішень (їх прийняття та реалізації) та конкурентоспроможності регіональної економіки (процесу побудови конкурентних переваг та їх змісту), який за роллю поділяється на мотиваційний та інгібіторський; при цьому потенціал виступає фактором стратегічного розвитку при поєднанні потенціалів мети і її досягнення, потенціалів рішень та їх реалізації, потенціалів конкурентоспроможності та її формування. Їх сукупність й взаємодія забезпечує перевищення мотиваційної сили над силою «impedio». Відмічено, що представлений поділ потенціалу з вказаних підходів є умовним. Відомо, що процес стратегічного управління, орієнтований на формування довгострокових конкурентних переваг, визначає певну мету та приймає й реалізовує рішення з її досягнення. Разом з тим, вказані підходи дозволяють розглянути потенціал з різноманітних сторін, тобто використати метод дедукції, а на її результатах запропонувати комплексну дефініцію потенціалу, застосовуючи метод індукції.

Базуючись на філософському трактуванні категорії, для якого притаманні узагальненість, системність та упорядкованість, людський потенціал можемо розглядати в першу чергу як дефініцію, що відображає як загальні риси, так й особливості економіки та соціального життя регіону, що проявляються через певні функції та етапи людського розвитку. Людський потенціал виступає системним явищем, котре містить широке коло інтерактивних елементів, що упорядковані за певними правилами. Разом з тим, людський потенціал буде відігравати іманентну роль лише за умови ефективного його використання, що обумовлює доцільність дослідження сутності ефективності та її ролі у формуванні як фактору стратегічного розвитку регіональної економіки.

Важливою категорією стратегічного розвитку економічних систем будь-якого рівня виступає ефективність, котра охарактеризована з різноманітних позицій: у філософському розумінні, з позиції теорії та практики, за поточним та стратегічним контентом, як притаманна управлінню та безпосередньо економічній діяльності. У філософському ракурсі ефективність представлена як категорія онтології, котра відображає якість, сутність економічного буття та як інструмент пізнання економічного світу – у гносеологічному розумінні.

В межах теоретичного підходу ефективність розкриває теоретико-методологічні засади розвитку ресурсного потенціалу та його використання, а практичне наповнення дозволяє сформувати конкурентні переваги. Ефективність розглядається з позиції управління, економіки та оціночного погляду, котрий несе в собі економічну та управлінську складові.

На основі проведеної систематизації ефективність задекларована як дихотомія, що характеризує та пов'язує поточний стан та стратегічні перспективи економічної діяльності; являє собою категорію онтології, котра взаємодіє з іншими онтологічними поняттями та несе в собі гносеологічне навантаження, що обумовлює її теоретичний контент і практичне значення як у сфері економіки, так і управління.

У дисертаційній роботі доведено, що ефективність використання людського потенціалу є сферою застосування теоретичного факторного аналізу на засадах системного підходу внаслідок наступної аргументації. Людський потенціал є системою, що складається з широкого кола елементів, в даному дослідженні – факторів внутрішнього порядку. ЕВЛП – фактор та елемент системи регіональної економіки, визначальний її компонент, компонент, що забезпечує опанування регіоном стратегічними конкурентними перевагами. Крім цього, розвинений людський потенціал та його ефективне використання підвищує маневреність суб'єкта економіки, яка являє собою здатність економічного гравця розширювати можливі напрямки руху, його швидкість та тим самим забезпечувати відповідну позицію відносно конкурентів. Маневреність ми вважаємо елементом стратегічного управління, коли поточні дії, маневри, визначають стратегічний розвиток регіону у майбутньому. Все це дозволяє стверджувати, що людський потенціал та ефективність його використання самі по собі є системним та одночасно стратегічним фактором розвитку регіональної економіки. Виконання вказаних ролей дозволяє ефективність використання людського потенціалу розглядати як фактор стратегічної маневреності, котра являє собою діапазон можливостей регіону в активних діях, їх напрямках, швидкості руху економічних, соціальних, інституціональних та інших перетворень, що забезпечує його кращі позиції в конкурентному просторі. Принципами стратегічної маневреності виділені: системність, стратегічна орієнтація, гнучкість, диверсифікація та швидкість.

Практичне значення проведеного дослідження. Практичне значення дисертаційної роботи полягає в обґрунтуванні пропозицій щодо підвищення ефективності використання людського потенціалу Закарпатської області, а саме проведена декомпозиція чинників ефективності слугує основою для прийняття управлінських рішень регіональною владою; запропонована модель стратегічного управління людським потенціалом та його ефективністю, представлена методика формалізації мети стратегічного управління, що дозволяє посилити контролінг за результатами стратегічного управління людським потенціалом в регіоні.

Використання результатів.

Результати дослідження використані Закарпатським регіональним центром соціально-економічних і гуманітарних досліджень НАН України (довідка про впровадження № 44/1 від 07.08.2025 р.). Матеріали дисертації знайшли застосування у практиці ПП «Астра-Діа» (довідка про впровадження №133 від 10 грудня 2025 р.). Результати наукового дослідження використані в навчальному процесі ДВНЗ «Ужгородський національний університет» при розробці методичних матеріалів навчальної дисципліни «Фінансові основи

підприємництва» (акт впровадження кафедри економіки, підприємництва та торгівлі ДВНЗ «Ужгородський національний університет» від 11 лютого 2025 р.).

9. Оцінка мови та стилю

Дисертацію написано згідно стилістики наукових робіт та дисертаційних праць із коректним використанням відповідних мовностилістичних засобів та синтаксичних конструкцій із чітко впорядкованим зв'язком складових. Стиль викладення матеріалів – науковий, текст дисертації характеризується композиційною структурою, між розділами дисертації як частинами комплексного наукового дослідження прослідковується логічний причинно-наслідковий зв'язок, окремі найбільш важливі дані у структурі тексту репрезентовано за допомогою рисунків і таблиць. Викладені матеріали дисертації характеризуються чіткістю тлумачень, об'єктивністю аналізу, точністю формулювань, аргументацією тверджень, сучасністю категоріального апарату. Спосіб подання матеріалів дослідження, наукових положень дисертації, висновків та рекомендацій забезпечують легкість та доступність їх сприйняття.

10. Відповідність діючим вимогам щодо оформлення дисертації

Дисертаційна робота **Русина Олександра Олександровича на тему «Ефективність використання людського потенціалу як стратегічний фактор розвитку регіональної економіки»** є завершеною науковою працею, яка за глибиною проведеного дослідження, його актуальністю, новизною, теоретичним і практичним значенням отриманих результатів, змістом, обсягом та оформленням відповідає вимогам, встановленим до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка.

Дисертаційна робота побудована за класичною структурою, містить такі елементи: анотацію українською мовою, анотацію англійською мовою, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел і додатки.

Повний обсяг дисертації становить 221 сторінки, в тому числі основного тексту 210 сторінок, 34 рисунка, 21 таблиця, з яких 0 займають повний аркуш. Вісім додатків розміщено на 15 сторінках. Список використаних літературних джерел за темою дисертації налічує 122 найменування і займає 15 сторінок.

За формальними ознаками загалом робота відповідає чинним вимогам, що висуваються до оформлення дисертації Міністерством освіти і науки України. **Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту**

Дисертація за всіма ознаками є завершеним дослідженням та повністю відповідає вимогам галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка.

11. Зауваження та рекомендації

В ході написання дисертаційної роботи здобувачем були враховані всі зауваження та рекомендації, надані науково-педагогічними працівниками кафедри економіки, підприємництва та торгівлі ДВНЗ «Ужгородський національний університет» в процесі попередніх обговорень роботи під час проміжних, піврічних та річних звітів здобувача на засіданнях кафедри. В ході

обговорення результатів дослідження Русина О.О. на засіданні кафедри економіки, підприємництва та торгівлі не було відмічено недоліків і зауважень.

12. Відповідність дисертації вимогам, передбаченим Наказом Міністерства освіти і Науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017р. (зі змінами та доповненнями)

Дисертаційна робота Русина Олександра Олександровича на тему «Ефективність використання людського потенціалу як стратегічний фактор розвитку регіональної економіки» відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017 р. (зі змінами та доповненнями).

13. Кількість наукових публікацій, повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та зарахованих за темою дисертації.

Основні наукові позиції дисертації, які є особистим доробком автора, викладено в 11-ти публікаціях, 6 з них – у фахових виданнях України та 5 праць апробаційного характеру.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ:

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Чубарь О., Русин О. Сучасні прояви цифрової трансформації регіонів України (за матеріалами Закарпатської області). *Економіка та суспільство*. 2023. (49).

DOI: [10.32782/2524-0072/2023-49-13](https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-13)

URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/issue/view/49>

ISSN: 2524-0072

(Наукове фахове видання України)

(Здобувачу належить провідна роль в опрацюванні результатів дослідження, розкритті впливу цифровізації на регіональний розвиток та людський потенціал, оформленні та підготовці матеріалів до подання в редакцію, Чубарь О.Г. формувала мету і завдання наукової публікації, а також допомагала у формулюванні висновків).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: цифровізація, трансформація, Міністерство цифрової трансформації, регіон, регіональний розвиток, цифрова економіка.

2. Русин О.О. Ефективність та її теоретичний контент. *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*. 2024. № 3 (88). С.52-62.

DOI: [10.31375/2226-1915-2024-3-52-62](https://doi.org/10.31375/2226-1915-2024-3-52-62)

URL: <https://www.daemmt.odesa.ua/index.php/daemmt/article/view/541/491>

ISSN: 2226-1915, 2415-3893

(Наукове фахове видання України).

(Здобувач самостійно провів всі етапи дослідження та підготував публікацію до друку)

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ефективність, онтологія, гносеологія, стратегічний розвиток, фактор стратегічного розвитку.

3. Палінчак М.М., Русин О.О., Ножов Е.М. Ефективність використання людського потенціалу України та її обструкції. *Науковий вісник Ужгородського*

національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2025. Вип. 54. С.123-128.

DOI: 10.32782/2413-9971/2025-54-19

URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/54_2025ua/21.pdf

ISSN: 2413-9971

(Наукове фахове видання України)

(Здобувачу належить провідна роль у розрахунку показників ефективності використання людського потенціалу в Закарпатській області, їх інтерпретації та підготовці матеріалів до друку, Палінчак М.М. здійснив узагальнення результатів дослідження, Ножов Е.М. представив обґрунтування причин негативного тренду структури зайнятості як складової людського розвитку).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: людський потенціал, людський розвиток, ефективність використання людського потенціалу, розвиток економіки, продуктивність праці, конкурентоспроможність, стратегічний розвиток.

4. Агій Я.Ю., Ножов Е.М., Русин О.О. Управління людським розвитком як фактором конкурентоспроможності на засадах ефективності. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка.* 2025. Вип. 1 (65). С.26-30.

DOI: [10.24144/2409-6857.2025.1\(65\).26-30](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2025.1(65).26-30)

URL: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/328788>

ISSN: 2415-735X, 2409-6857

(Наукове фахове видання України)

(Здобувачу належить провідна роль в проведенні ідентифікації чинників, що впливають на підвищення ефективності використання людського потенціалу, Агій Я.Ю. обґрунтував актуальність дослідження та здійснив огляд останніх публікацій, Ножов Е.М. представив роль інтенцій як інструменту людського розвитку).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: економічний та людський розвиток, конкурентоспроможність, регіон, людський потенціал, ефективність використання людського потенціалу, стратегічний фактор розвитку, інтенція.

5. Русин О.О. Матричний аналіз конкурентоспроможності Закарпатської області. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка.* 2025. №2(66). С. 120-125.

DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2025.2\(66\).120-125](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2025.2(66).120-125)

URL: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/343096>

ISSN: 2415-735X (Online)

(Наукове фахове видання України).

(Здобувач самостійно провів всі етапи дослідження та підготував публікацію до друку)

КЛЮЧОВІ СЛОВА: конкурентоспроможність, регіональний розвиток, ефективність людського потенціалу, ефективність економіки, матричний аналіз, робоча сила.

6. Палінчак М., Русин О., Ножов Е. Ретроспективний та стратегічний аналіз як тло управлінських рішень. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство».* 2025. Вип. 57. С.166-171.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2025-57-23>

URL: http://visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/57_2025ua/25.pdf

ISSN: 2413-9971

(Наукове фахове видання України).

(Здобувачу належить провідна роль в обґрунтуванні взаємодії методики ретроспективного та стратегічного аналізу та їх значення для забезпечення конкурентоспроможності регіональної економіки, Палінчак М. М. обґрунтував актуальність дослідження та здійснив узагальнення позицій співавторів, Ножов Е.М. представив методику SPACE та її роль в аналізі конкурентоспроможності економічного актор).

конкурентоспроможності економічного актор).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: управлінське рішення, ретроспективний аналіз, стратегічний аналіз, функції аналізу, SWOT-analysis, SPACE-analysis, регіональний розвиток, розвиток бізнесу.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Русин О.О. Завдання аналізу ефективності використання людського потенціалу. *Проблеми і перспективи розвитку сталого транспорту*: зб. тез доповідей XIII Всеукраїнської наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених, м. Одеса, 24 квітня 2025р., Одеса: Вид-во ОНМУ, 2025. Ч. 1. 168 с.; С.23-26.

(Здобувач самостійно провів всі етапи дослідження та підготував тези до друку).

8. Русин О. Використання цифрових інструментів у територіальних громадах України. *Відкрита наука України: візійний дискурс в умовах воєнного стану*: міжнародна міждисциплінарна наук.-практ. конф., Ужгород, 26–28 квітня 2023 року.

(Здобувач самостійно провів всі етапи дослідження та підготував тези до участі в конференції, участь з доповіддю).

9. Русин О. О. Фінансова децентралізація та її роль у підтримці розвитку територіальних громад в умовах цифрової економіки. *Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти*: збірник матеріалів VIII Всеукр. наук.-практ. конф., м. Ужгород, 1 грудня 2023 р., Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 315 с.; С. 122-123.

(Здобувач самостійно провів всі етапи дослідження та підготував публікацію до друку).

10. Русин О.О., Ножов Е.М. Реперні точки у стратегічному управлінні розвитком людського потенціалу. *Сучасний стан та пріоритети модернізації фінансово-економічної системи: теорії та пропозиції*: матеріали доповідей Міжнародної наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 11–12 жовтня 2024 р. Львів-Торунь : Liha-Pres, 2024. 192 с.; С.59-64.

(Здобувачу належить провідна роль у дослідженні стратегічних завдань реперних точок людського розвитку, Ножов Е.М. представив опис реперних точок в процесі людського розвитку).

11. Чубарь О.Г., Русин О.О. Стратегічний аналіз людського потенціалу Закарпатської області. *Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 17-18 квітня 2025 р., м. Херсон – м. Хмельницький / за ред. Н. В. Шандової, Н. М. Олійник. Херсон: Видавництво ФОП Вишемирський В. С., 2025. С. 212-215.

(Здобувачу належить провідна роль у розкритті методів стратегічного аналізу людського потенціалу, Чубарь О.Г. забезпечувала постановку проблеми та подання тез до друку).

14. Результати перевірки роботи на академічний плагіат

Перевірка дисертаційної роботи проводилася сертифікованою програмою StrikePlagiarism. У ході перевірки дисертації запозичень матеріалу без посилання на відповідне джерело не виявлено. Виявлені за допомогою програми StrikePlagiarism текстові співпадіння (цитування) мають посилання на відповідні першоджерела, внесені до списку використаної літератури. Запозичення (співпадіння) в тексті не мають ознак плагіату. Подані до захисту наукові матеріали є власним напрацюванням здобувача, текст дисертації є оригінальним.

Положення дисертації апробовано на розширеному засіданні кафедри економіки, підприємництва та торгівлі економічного факультету із залученням окремого фахівця (протокол № 13 від 28 квітня 2026 р.). За результатами засідання ухвалено затвердити *позитивний висновок* про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів дисертації та рекомендувати дисертаційну роботу Русина Олександра Олександровича на тему «Ефективність використання людського потенціалу як стратегічний фактор розвитку регіональної економіки» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка до захисту в спеціалізованій вченій раді.

Головуючий на засіданні
кандидат економічних наук,
доцент, завідувач кафедри економіки,
підприємництва та торгівлі
ДВНЗ «УжНУ»

Олександр МОЛНАР

Підпис кандидата економічних наук,
доцента Молнара О.С.
засвідчую:

Вчений секретар ДВНЗ «УжНУ»

Олена МЕЛЬНИК